

นวัตกรรมระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

Innovative Evaluation System to Determine the Feasibility for the Non-Profit Organization

นิกร ชยากรคงวุฒิ นกุล คูหะโรจนานนท์ อัจฉรา จันทร์ฉาย

Nikorn Chayakornkongwuth, Nagul Cooharajanone, Achara Chandrachai

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาธุรกิจเทคโนโลยีและการจัดการนวัตกรรม (สหสาขาวิชา),
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Master of Science Program, Technopreneurship and Innovation Management,
Chulalongkorn University, E-mail: nikorncc@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อออกแบบและพัฒนานวัตกรรมระบบประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยการศึกษาถึงปัจจัยและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการ ในกลุ่มงานธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ของมูลนิธิชัยพัฒนา โดยคัดเลือกข้อมูลวิจัยจากผู้จัดการโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนาจำนวน 188 โครงการ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ได้ 23 โครงการและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิชัยพัฒนาจำนวน 2 ราย รวมถึงสำรวจความต้องการในการใช้งานระบบจากผู้จัดการโครงการ

ผลการศึกษาปัจจัยที่ผู้จัดการโครงการให้ความสำคัญในการประเมินโครงการประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ด้านดังนี้ ปัจจัยด้านการตลาดประกอบด้วย การรับรู้และตอบสนองต่อโครงการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ปัจจัยด้านการจัดการโครงการประกอบด้วย การสามารถพัฒนาสภาวะและช่วยเหลือประชาชนในด้านเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น ปัจจัยด้านการเงินประกอบด้วย การตีมูลค่าผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับเป็นตัวเลขทางการเงิน ปัจจัยด้านสังคมประกอบด้วยโครงการสามารถช่วยพัฒนาทางด้านสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย โครงการมีส่วนช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมและไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพและพลาณามัยที่ดีของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ทางการเงินและด้านสังคม รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการประเมินโครงการด้วยวิธีการกับการประเมินโดยใช้โปรแกรมพบว่าโปรแกรมทำงานได้ผลถูกต้อง ส่วนการประเมินความต้องการใช้งานนวัตกรรมระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่ได้พัฒนาขึ้น พบว่าผู้จัดการโครงการร้อยละ 95 มีความต้องการใช้งานระบบ ร้อยละ 5 ไม่แน่ใจเนื่องจากคิดว่าอาจจะยากต่อการใช้งาน

คำสำคัญ: นวัตกรรม, การศึกษาความเป็นไปได้, องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

Abstract

The purpose of this study is to design and develop the innovative evaluation system to determine the project feasibility of the non-profit organization, Chaipattana Foundation. 23 from 188 project of Chaipattana Foundation were selected via cluster sampling method. In-depth interview was applied to collected the data from the 23 project management and 2 officers of the foundation.

The results indicated that there were 5 important factor, including marketing, project management, financial, social and environment, which the managers need to evaluate for each project. Thos, the innovative evaluation system for project feasibility was develop base on these results. The developed system was tested whether it correctly evaluate the project. It is evident that the 95% of the system users (project manager) satisfied with the system.

Keyword: Innovation, Feasibility Study, Non-Profit Organization

1. บทนำ

มูลนิธิชัยพัฒนาเป็นมูลนิธิซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการพัฒนาอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในด้านเศรษฐกิจ และสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการมาแล้วมากกว่า 20 ปี ก่อให้เกิดผลงานต่างๆ ทั่วประเทศมากกว่า 100 โครงการ โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเกษตร การศึกษา สังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงสิ่งแวดล้อม และพลังงานทดแทน ซึ่งมีโครงการต่างๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษาโดยมีมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นต้นแบบในการทำวิจัยจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดในด้านพื้นฐานการประเมินผลโครงการให้กับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีอยู่ในประเทศไทย จากลักษณะขององค์กรที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไรซึ่งไม่ได้จัดทำโครงการเพื่อให้ได้ผลกำไรมากที่สุดเป็นที่ตั้งเหมือนดังองค์กรธุรกิจทั่วไป จึงจะมีความจำเป็นในการพัฒนาระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่เป็นรูปธรรมในการคัดเลือกโครงการที่เหมาะสม

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อออกแบบและพัฒนานวัตกรรมระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยการศึกษาถึงปัจจัยและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการ ในกลุ่มงานธุรกิจเพื่อสังคม (Social benefit) ของมูลนิธิชัยพัฒนาซึ่งมีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถสร้างผลกำไรคุ้มค่าต่อการลงทุน ตลอดจนศึกษาถึงความต้องการและการยอมรับในระบบดังกล่าวจากผู้จัดการโครงการด้วย โดยสามารถแบ่งการศึกษออกเป็น 3 ข้อดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไร
2. เพื่อศึกษาเกณฑ์การประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไร
3. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหารโครงการในการใช้นวัตกรรมระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไร

3. การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด

ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

การดำเนินโครงการขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่เป็นลักษณะธุรกิจเพื่อสังคมจะต้องมีการประเมินความเป็นไปได้

ของโครงการทั้งทางด้านผลตอบแทนทางสังคมอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ในการเพิ่มรายได้และมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งยังต้องสามารถดำเนินงานในเชิงธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้และผลกำไรคุ้มค่ากับการลงทุน

3.2 การประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ

ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการจำเป็นต้องพิจารณาทั้งในด้านการประเมินศักยภาพของโครงการเพื่อสังคมซึ่งใช้เครื่องมือ Social Impact Assessment (SIA) Framework โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ การนิยาม เพื่อกำหนดว่าคุณค่าทางสังคมที่ได้รับจากโครงการคืออะไร การวัดปริมาณ คือการระบุตัวชี้วัดที่มีผลกระทบในการดำเนินการเพื่อไปถึงเป้าหมายได้มากที่สุดโดยระบุให้ออกมาเป็นตัวเลขที่ไม่ใช่ตัวเงินและ การติดตาม เพื่ออธิบายผลของตัวชี้วัดในการดำเนินโครงการเพื่อให้เห็นภาพอย่างชัดเจน ซึ่งการพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ก็เพื่อช่วยในการพิจารณาและการประเมินความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจและการเงิน ซึ่งคำถามที่สำคัญก็คือกิจกรรมต่าง ๆ สามารถนำไปสู่ศักยภาพด้านธุรกิจหรือจุดคุ้มทุนได้หรือไม่ อะไรคือสิ่งที่ทำให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการได้รับความสนใจจนเกิดความต้องการจากผู้บริโภคและยินดีที่จะจ่ายเงิน ซึ่งการตอบคำถามเหล่านี้ทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมของการดำเนินโครงการว่าต้องมีการจัดการอย่างไร รวมถึงวิเคราะห์ประมาณการงบกำไรขาดทุน (projected profit-and-loss statements) เพื่อเป็นส่วนประกอบในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการด้วย

4. วิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบและพัฒนาระบบต้นแบบในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไร โดยคัดเลือกข้อมูลวิจัยจากผู้จัดการโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนาจำนวน 188 โครงการด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ซึ่งคำนวณจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (Yamane, 1973) ได้ 23 โครงการ รวมทั้งมีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิชัยพัฒนาจำนวน 2 ราย

4.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา ส่วนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไรตามระดับความสำคัญโดยใช้เครื่องมือ Social Impact Assessment Framework (SIA) เพื่อใช้พิจารณาในการเลือกปัจจัยที่ใช้แบบสอบถามและส่วนที่ 3 ศึกษาความต้องการระบบซอฟต์แวร์เพื่อช่วยประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

4.2 การประเมิน (Estimation)

พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Beat, 1981) โดยกำหนดระดับความสำคัญในการประเมินโครงการเป็น 5 ระดับ โดยที่ระดับ 5 คือสำคัญมากที่สุด ระดับ 4 คือสำคัญมาก ระดับ 3 คือสำคัญปานกลาง ระดับ 2 คือสำคัญน้อยและระดับ 1 คือสำคัญน้อยที่สุด

4.3 ออกแบบและพัฒนาระบบ (Design and Development)

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรม โดยใช้วงจร SDLC (System Development Life Cycle)

4.4 การตรวจสอบผลลัพธ์ (Validation)

ตรวจสอบความถูกต้องโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการประเมินโครงการด้วยวิธีปกติกับการประเมินโดยใช้โปรแกรมและการจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจหลังจากใช้งานระบบ รวมถึงข้อคิดเห็นในการใช้งานโปรแกรมและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินงานตามแผนการวิจัยได้ข้อมูลผลลัพธ์และทำการวิเคราะห์ผลเพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ

5.1 ศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน

ศึกษาโดยใช้การตอบแบบสอบถามจากผู้จัดการโครงการจำนวน 23 รายซึ่งดำเนินการบริหารโครงการรวมกันไม่น้อยกว่า 100 โครงการ โดยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับทั้ง 23 ชุด ในส่วนแรกคือลักษณะของประชากรศาสตร์ของผู้ที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้จัดการโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา ประกอบด้วยเพศชายร้อยละ 57 เพศหญิงร้อยละ 43 โดยมีการศึกษาระดับปริญญาโทร้อยละ 52 ระดับปริญญาตรีร้อยละ 26 และสูงกว่าปริญญาโทร้อยละ 21 สำหรับทางด้านประสบการณ์ในการบริหารโครงการในช่วง 3-6 ปีและตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไปมีเท่ากันคือร้อยละ 43.5 ในขณะที่ประสบการณ์ในการบริหารโครงการน้อยกว่า 3 ปีมีเพียงร้อยละ 13

ในส่วนที่สองเป็นการศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไรพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Beat, 1981) ซึ่งแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความสำคัญที่เป็นปัจจัยในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ

การศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (ระดับ)	SD
การประเมินความเป็นไปได้ทางการตลาด		
ความเหมาะสมของโครงการต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	4.22 (มากที่สุด)	0.73
การรับรู้และการตอบสนองต่อโครงการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	4.13 (มาก)	0.81
ความต้องการของสังคมที่มีต่อโครงการ	4.00 (มาก)	0.80
จำนวนของผู้ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ	4.00 (มาก)	0.80
ความโดดเด่นของโครงการที่จัดทำ	3.48 (มาก)	0.67
การประเมินความเป็นไปได้ทางการจัดการโครงการ		
สามารถพัฒนาสภาวะและช่วยเหลือประชาชนในด้านเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น	4.39 (มากที่สุด)	0.66
โครงการเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นส่วนรวม	4.39 (มากที่สุด)	0.66
เป็นโครงการที่ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง	4.39 (มากที่สุด)	0.99
สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/โครงการพัฒนาอื่น	4.17 (มาก)	0.83
การบริหารและการจัดการโครงการ	4.04 (มาก)	0.71
ทักษะความสามารถที่จำเป็นของทีมงานต่อการดำเนินโครงการ	4.00 (มาก)	0.67
มีการร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์	3.87 (มาก)	0.76
การวิเคราะห์ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการที่เป็นรูปธรรม	3.87 (มาก)	0.81
ระดับความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในบริเวณรอบโครงการ	3.26 (ปานกลาง)	0.75

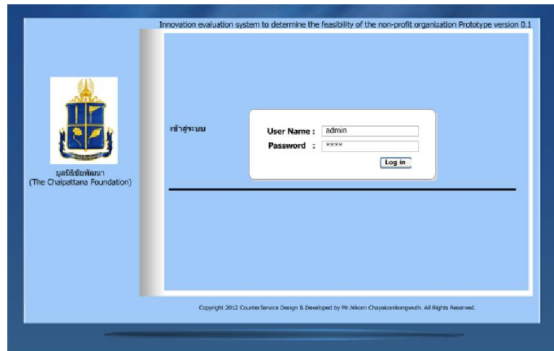
การศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน ความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่ แสวงหาผลกำไร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (ระดับ)	SD
การประเมินความเป็นไปได้ทางการเงิน		
การตีมูลค่าผลประโยชน์ที่ประชาชน ได้รับเป็นตัวเลขาทางการเงิน	3.91 (มาก)	1.04
เงินทุนหมุนเวียนที่ต้องใช้ในการบริหาร โครงการ	3.78 (มาก)	0.85
การประเมินความเสี่ยงและแผนการ จัดการความเสี่ยง	3.65 (มาก)	0.78
โครงการควรจะมีรายได้จากผลการ ดำเนินงานมากกว่าค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการ	3.52 (มาก)	0.99
มูลค่าการลงทุน	3.52 (มาก)	0.79
อัตราผลตอบแทนในการดำเนิน โครงการ	3.30 (ปาน กลาง)	0.88
จุดคุ้มทุนในการดำเนินโครงการ ทางการเงิน	3.22 (ปาน กลาง)	1.04
ระยะเวลาคืนทุนของโครงการทางด้านการเงิน	3.13 (ปาน กลาง)	0.92
การประเมินความเป็นไปได้ทางสังคม		
ช่วยพัฒนาทางด้านสังคมและความเป็นอยู่ ของประชาชนให้ดีขึ้น	4.70 (มากที่สุด)	0.56
ประโยชน์ที่สังคมได้รับจากการดำเนิน โครงการ	4.57 (มากที่สุด)	0.59
มีความจำเป็นในการช่วยบรรเทาความ เดือดร้อนของประชาชน	4.52 (มากที่สุด)	0.67
การเติบโตและความยั่งยืนของโครงการ	4.13 (มาก)	0.69
การประเมินความเป็นไปได้ทางด้าน สิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (ระดับ)	SD
ไม่มีผลกระทบในด้านลบต่อประชาชน	4.09 (มาก)	1.04

การศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน ความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่ แสวงหาผลกำไร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (ระดับ)	SD
ความเหมาะสมของโครงการต่อกิจกรรม ทางสังคมที่มีอยู่	4.04 (มาก)	0.82
การประเมินความเป็นไปได้ทางสิ่งแวดล้อม		
โครงการมีส่วนช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้ดีขึ้น	4.39 (มากที่สุด)	0.72
ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพและ พลาณามัยที่ดีของประชาชนที่อาศัยอยู่ โดยรอบ	4.39 (มากที่สุด)	0.94
ไม่มีผลกระทบในด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม หรือมลภาวะ	4.35 (มาก)	0.71
การส่งเสริมและพัฒนาทัศนคติที่ดีของ สังคมต่อสิ่งแวดล้อม	4.17 (มาก)	0.72

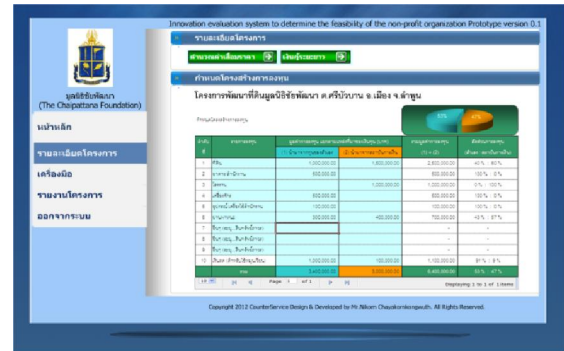
และส่วนที่ 3 ศึกษาความต้องการระบบซอฟต์แวร์เพื่อช่วยประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 95 มีความต้องการให้พัฒนาระบบเพื่อใช้งาน ร้อยละ 5 ไม่แน่ใจเนื่องจากคิดว่าอาจจะเป็นการเพิ่มการทำงานมากขึ้น

5.2 การออกแบบและพัฒนาระบบ

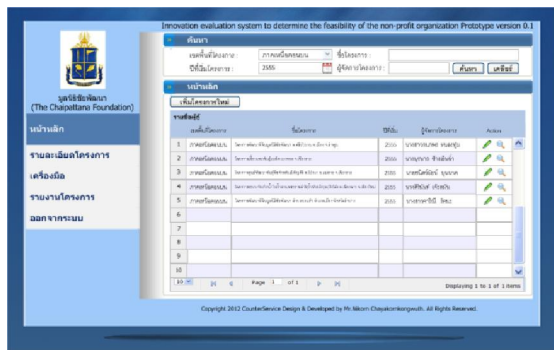
ออกแบบและพัฒนาโปรแกรม โดยใช้วงจร SDLC (System Development Life Cycle) กำหนดขอบเขตในการทำงานของระบบโดยออกแบบโปรแกรมให้สามารถประเมินความเป็นไปได้ทางด้าน Financial และ Social ร่วมกัน โดยใช้หลักการคำนวณเบื้องต้นทางด้านการเงินและนำมาอ้างอิงตามระดับความสำคัญทางด้านสังคมควบคู่กันไปด้วย โดยที่โครงสร้างระบบออกแบบเป็น Web Base เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลสามารถทำได้สะดวกโดยใช้ User Name และ Password ในการรักษาความปลอดภัยทำการพัฒนาด้วยภาษา JAVA โดยใช้ ECLIP เป็นโปรแกรมในการแก้ไขและใช้ MySQL เป็นฐานข้อมูล โดยออกแบบหน้าจอส่วนติดต่อกับผู้ใช้ให้ง่ายต่อการใช้งานประกอบด้วยหน้าจอ Log in เพื่อให้ผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์เท่านั้นเข้าใช้งานระบบได้ (ภาพที่ 1) หน้าจอหลัก เพื่อใช้ในการกำหนดรายละเอียดโครงการ (ภาพที่ 2) และการแก้ไขโครงการ (ภาพที่ 3) หน้าจอรายละเอียดโครงการ เพื่อใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการทั้งด้านสังคมและด้านการเงิน (ภาพที่ 4) โดยจะมีหน้าจอโครงสร้างการลงทุนซึ่งใช้ในการกรอกข้อมูลเบื้องต้นของโครงการ (ภาพที่ 5) และส่วนของรายงานการประเมินโครงการในรูปแบบตาราง (ภาพที่ 6) กับรายงานโครงการในรูปแบบกราฟ (ภาพที่ 7) เพื่อแสดงผลของการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ รวมถึงส่วนของหน้าจอเพื่อออกจากการใช้งานระบบด้วย (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 1 MOC up หน้าจอ Log in เข้าสู่ระบบ

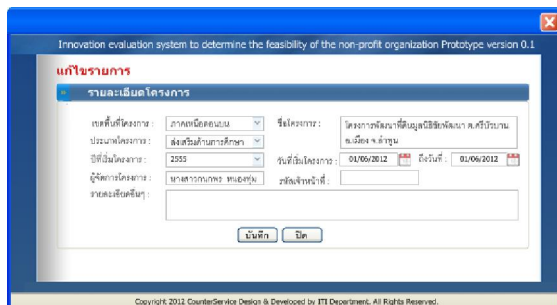
ภาพที่ 5 MOC up หน้าจอโครงสร้างการลงทุน

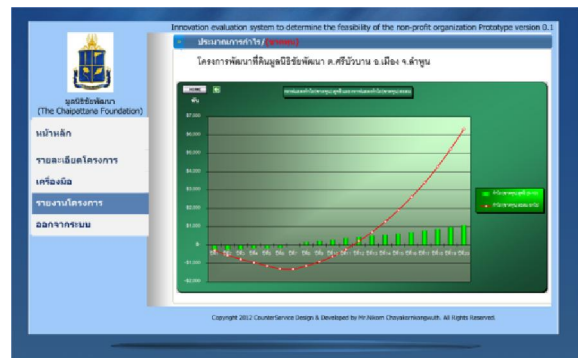
ภาพที่ 2 MOC up หน้าจอหลัก

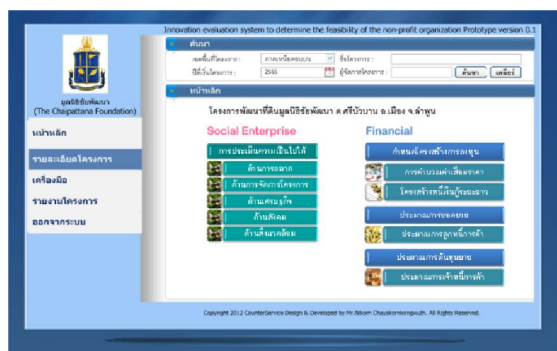
ภาพที่ 6 MOC up หน้าจอรายงานโครงการ

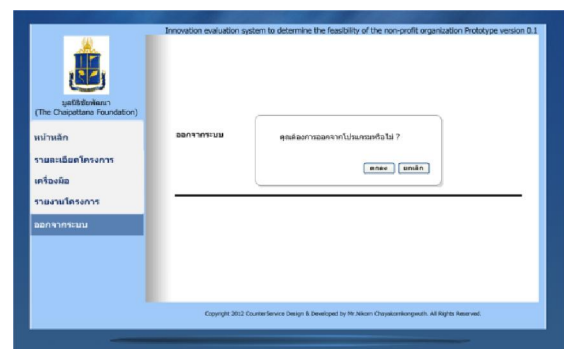
ภาพที่ 3 MOC up หน้าจอแก้ไขรายการ

ภาพที่ 7 MOC up หน้าจอรายงานโครงการแบบกราฟ

ภาพที่ 4 MOC up หน้าจอรายละเอียดโครงการ

ภาพที่ 8 MOC up หน้าจอออกจากระบบ

5.3 การตรวจสอบผลลัพธ์และการยอมรับ

นำข้อมูลด้านการเงินที่เป็นการประเมินโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนาที่ดำเนินแล้วด้วยวิธีการเดิม มาเป็นข้อมูลทดสอบในระบบใหม่ เพื่อดูผลลัพธ์ในการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการที่ได้รับจากระบบ พบว่าให้ผลลัพธ์ที่มีแนวโน้มในการดำเนินโครงการเป็นไปในทางเดียวกัน

5.4 การยอมรับ

การยอมรับและการประเมินผลหลังการใช้งานโดยดูผลจากการตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจหลังจากใช้งานระบบและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าผู้ใช้ร้อยละ 74 พอใจ ผู้ใช้ร้อยละ 17 ต้องการปรับปรุงฟังก์ชันการใช้งานเพื่อให้ครอบคลุมหัวข้อในการประเมินมากขึ้นและผู้ใช้ร้อยละ 9 ไม่อยากใช้งานระบบเนื่องจากเห็นว่ายากต่อการใช้งาน

การประเมินผลในด้านการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีความซับซ้อนและรูปแบบที่แตกต่างจากการทำงานแบบเดิมอาจมีผลต่อการยอมรับของผู้ใช้งาน รวมทั้งปัจจัยภายนอก เช่น ลักษณะส่วนบุคคลหรือลักษณะขององค์กรก็มีอิทธิพลในการนำเทคโนโลยีไปใช้งานด้วย ดังนั้นเพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดการยอมรับได้ง่ายขึ้น ในขั้นแรกจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้งาน รวมถึงความสะดวกที่มีมากขึ้น เพื่อให้เปลี่ยนทัศนคติและพยายามที่จะเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ จนเกิดความเชื่อมั่นและนำไปสู่ความต้องการใช้ จนสามารถใช้งานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นในการพัฒนานวัตกรรมระบบการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรจำเป็นต้องประเมินความเป็นไปได้ทั้งทางด้าน Financial และ Social ควบคู่กัน เพื่อให้ภาพรวมทั้งหมดของการดำเนินโครงการ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโครงการพบว่า มีความต้องการใช้งานระบบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจัดทำโครงการ ทั้งนี้ยังมีส่วนที่ต้องการปรับปรุงระบบเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง ไม่ซับซ้อน และครอบคลุมส่วนที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์คู่แข่ง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการรวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่าง ๆ อีกด้วย

5.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

การยอมรับและการประเมินผลหลังการใช้งานโดยดูผลจากการตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความ

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการทบทวนในอนาคตดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

ในการจัดทำเครื่องมือหรือระบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยในการประเมินโครงการ ควรเป็นเครื่องมือที่ผู้ใช้งานสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ไม่ซับซ้อน ต้องสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพิจารณาขอบด้าน ทั้งในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์คู่แข่งและจุดเด่นของโครงการ

รวมทั้ง การวิเคราะห์ทางด้านการจัดการด้านการเงินและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้จัดการโครงการสามารถมองเห็นภาพรวมทั้งหมดของโครงการและสามารถตัดสินใจในการบริหารโครงการได้อย่างถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต ผู้วิจัยระบบควรมีเวลาคลุกคลีเพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการพิจารณาเพื่อทำโครงการตั้งแต่ต้นเพื่อให้สามารถเข้าใจลักษณะของการทำโครงการได้อย่างแท้จริง

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำระบบ

ระบบยังจำกัดระยะเวลาในการประเมินโครงการเพียงแค่ 20 ปี ซึ่งในอนาคตควรเพิ่มระยะเวลาในการประเมินให้มากขึ้นอย่างน้อยถึง 60 ปี เพื่อให้รองรับโครงการระยะยาวต่าง ๆ ได้และเนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ยังจำกัดการศึกษาเฉพาะโครงการในกลุ่มธุรกิจเพื่อสังคมของมูลนิธิชัยพัฒนาเท่านั้น จึงอาจจะยังไม่สามารถนำไปใช้ประเมินโครงการในกลุ่มการศึกษาวิจัยและพัฒนาได้ ตลอดจนควรมีการศึกษาในส่วนของการโครงการที่ไม่แสวงหาผลกำไรในองค์กรอื่น เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถรองรับการประเมินโครงการในรูปแบบที่แตกต่างกันได้ดียิ่งขึ้น

6.3 ข้อจำกัด

ระบบยังมีข้อจำกัดในด้านความเสี่ยงจากการทำวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กจึงอาจมีความคลาดเคลื่อนในการวิจัยสูง เนื่องจากการตอบแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิชัยพัฒนาเพียงองค์กรเดียวประกอบกับลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำเป็นต้องเป็นผู้จัดการโครงการ ซึ่งมีจำนวนไม่มากอยู่แล้ว ดังนั้นการศึกษาในอนาคต อาจใช้เครื่องมือ MCA (Multi Criteria Analysis) เพื่อใช้ในการสำรวจเพื่อให้ผลลัพธ์ที่แม่นยำยิ่งขึ้นนั่นเอง

7. เอกสารอ้างอิง

มูลนิธิชัยพัฒนา (The Chaipattana Foundation).

2555. โครงการพระราชดำรินโยบาย (ออนไลน์).

<http://www.chaipat.or.th/chaipat/>

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2552. วารสารการวิจัย

สังคมศาสตร์, เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ, สมาคมวิจัย

สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

Bohdan S, Wymar. 1976. **Best reference books:**

titles of lasting value selected from American

reference books annual. 1970-1976. University of Michigan. Publisher Libraries Unlimited.

Guy Burgess and Heidi Burgess. 2005. **Ilana**

Shapiro 2005 Theories of Change. University of

Colorado, Boulder Posted (Online).

[www.beyondintractability.org/essay/](http://www.beyondintractability.org/essay/theories-of-Change)

[theories-of-Change.](http://www.beyondintractability.org/essay/theories-of-Change)

- Clark Rosenzweig Long and Olsen. 2008. **Double Bottom Line Project Report: Assessing Social Rockefeller Foundation.**, 2008, The Fuqua School of Business.
- Muhammad Yunus. 2007. **Creating a World Without Poverty: Social Business and the Future of Capitalism.** Reprint edition. Published in the United States, by PublicAffairs.
- Olsen and Galimidi. 2008. **Catalog of Approaches to Impact Measurement: Assessing social impact in private ventures.** Rockefeller Foundation. (Online) publication/download/SROI_approaches_0.pdf Available: [http://svtgroup.net/sites/default/files/Impact in Double Bottom Line Ventures.](http://svtgroup.net/sites/default/files/Impact%20in%20Double%20Bottom%20Line%20Ventures.pdf)
- Tom Tolchard. 2001. **Social return on investment (SROI).** Cornelis Houtmanstraat. Australia. (Online) <http://www.redf.org> and updated using The SROI Network's Guide to SROI, Available: <http://www.thesroinetwork.org/content/view/100/101>.
- Yamane Taro.1973. **Statistics: An Introductory Analysis.** 3rd. New York: Harper & Row, Publishers, Inc.